

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Efter nogle økonomisk meget vanskelige år for store dele af jordbrugserhvervet står det klart, at der er behov for ændringer og lempelser i vilkårene for at drive jordbrug i Danmark.

De senere års udvikling har understreget nødvendigheden af, at der tillige sker nytænkning og nydannelser ved udformningen af den fremtidige jordbrugspolitik.

Med det her fremsatte beslutningsforslag er det forslagsstillernes ønske at få tilrettelagt og gennemført en langsigtet og sammenhængende finansieringsreform for jordbrugserhvervet med det formål at fremme produktion og beskæftigelse såvel i erhvervet som i de mange følgevirkninger inden for håndværk og industri.

Hovedproblemet i de senere år har været svigtende indtjening. Landbruget har især i årene 1979, 1980 og 1981 haft meget dårlige indkomstresultater. Den lave indtjening skjultes en tid på grund af den stærke prisudvikling på landbrugsejendomme. Stigende etablerings- og kapitalomkostninger i forbindelse med den lave indtjening har ført frem til den nuværende alvorlige situation for landbrugserhvervet.

Alligevel har jordbrugserhvervet som helhed været en stabil faktor i samfundsudviklingen. Erhvervets høje produktion har været en forudsætning for en meget betydelig beskæftigelse og indkomstdannelse i det øvrige samfund.

For at fastholde og fremme denne positive udvikling er det nødvendigt at gennemføre en omfattende sanering af jordbrugserhvervets økonomi og at tilpasse vilkår og struktur til fremtidige krav og mål i jordbrugspolitikken.

Bemærkninger til forslagets enkelte punkter

Ad I, nr. 1

For på ny at skabe balance i økonomien i vanskeligt stillede jordbrugsbedrifter vil det være fornuftigt at omlægge en del af den nuværende prioritetsgæld til indeksslån.

Valg af indeks for landbruget må baseres på faktorer af betydning for jordbrugets indtjening, dvs. ikke kun udviklingen i landbrugets salgspriser, men også i landbrugets omkostninger. Forskellen mellem den almindelige prisudvikling og et særligt landbrugsindeks efter ovennævnte retningslinier dækkes af statslige midler.

Ad I, nr. 2, litra a

Oprettelsen af en jordbank kan blive et middel i den langsigtede finansieringsreform. En jordbank eller et jordrenteinstitut kan på frivilligt grundlag sikre tilførsel af rentebillig kapital til jordbruget mod fast prioritet i jorden. Jordbrugere, som tilslutter sig jordbanken, skal herved kunne få afløst en del af deres nuværende gæld mod at betale en lavere konjunkturbestemt rente af jordværdien – og mod at afgive en forholdsmæssig andel af kommende værdistigninger. Der åbnes mulighed for, at private og institutionelle investorer kan deltage i denne finansiering mod at få en forholdsvis andel af jordbankens afkast.

Jordbanken skal kunne anvendes til at sikre en fortsat forbedret arrondering af landbrugets ejendom.

Ad I, nr. 3

Tilførsel af ansvarlig lånekapital fra pensionskasser og forsikringsselskaber skal ligeledes kunne medvirke til en løsning af jordbrugets finansieringsproblemer. Formålet skal være at medvirke til nedbringelse af realrenten mod til gengæld at sikre investorerne en andel af den fremtidige værdistigning. Det er en forudsætning, at denne finansieringsform ikke indebærer indgreb i landmandens dispositionsret, og at der oprettes kontrakter mellem en formidlingsinstitution og den enkelte låntager.

Ad I, nr. 4

Gældssaneringsloven har haft en gavnlig virkning for meget gældshæftede ejendomme ved omlægning af gæld og gennemførelse af frivillige akkorder. Ordningen må udbygges, så der stilles